

Ministerie van Defensie

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

De heer R. van Amersfoort
Postbus 10591
1001 EN Amsterdam

**Militaire Inlichtingen- en
Veiligheidsdienst**

Sectie Juridische Zaken

Van Alkemadeaan 786
MPC 58 C
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Contactpersoon
MIVD/SJZ

Onze referentie
DIS2016016755

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en betreft
vermelden.*

Datum **20 SEP 2016**

Betreft Verzoek om inzage in dossier op basis van de Wet op de inlichtingen-
en veiligheidsdiensten 2002 (Wiv 2002)

Geachte heer Van Amersfoort,

Met de brief van 10 september 2015 heeft u verzocht om kennisneming van eventueel bij de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (verder: MIVD) aanwezige gegevens betreffende de Doopsgezinde Vredesgroep (of vergelijkbare namen) in de jaren 40, 50 60, 70, 80 en 90 van de vorige eeuw. Dit betreft een aanvraag als bedoeld in artikel 51 van de Wet op de inlichtingen en veiligheidsdiensten 2002 (verder: Wiv 2002). Met betrekking tot uw verzoek deel ik u het volgende mee.

Gelet op het onderstaande heb ik ten aanzien van uw verzoek het volgende besloten:

- voorzover het een verzoek tot kennisneming van actuele gegevens betreft, wijs ik uw aanvraag af; en
- voorzover het een verzoek tot kennisneming van niet-actuele gegevens betreft, wijs ik uw aanvraag toe.

Wettelijk kader

Op uw verzoek is de Wiv 2002 van toepassing. Ingevolge artikel 45 Wiv 2002 zijn de Wet openbaarheid van bestuur en de Wet bescherming persoonsgegevens in het geval van verzoeken tot kennisneming van door of ten behoeve van de MIVD verwerkte gegevens niet van toepassing.

Weigeringsgronden en beperkingen

Bij de beoordeling van verzoeken om kennisneming van bij de MIVD aanwezige gegevens staat voorop dat deze dienst zijn wettelijke taak uitsluitend binnen een zekere mate van geheimhouding effectief kan uitvoeren.

In de Wiv 2002 is vastgelegd dat een aanvraag als bedoeld in artikel 51 Wiv 2002 wordt afgewezen:

- voor zover verstrekking van de gegevens waarop de aanvraag betrekking heeft
 - o (a) de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - o (b) de nationale veiligheid zou kunnen schaden;
 - o (c) bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. (artikel 55, eerste lid, Wiv 2002)
- voor zover het belang van verstrekking van de gegevens waarop de aanvraag betrekking heeft niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - o (a) de betrekkingen van Nederland met andere landen en met internationale organisaties;
 - o (b) de economische of financiële belangen van de staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen;
 - o (c) de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - o (d) inspectie, controle en toezicht door of vanwege bestuursorganen;
 - o (e) de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - o (f) het belang, dat de persoon of organisatie waarop de gegevens betrekking hebben erbij heeft om als eerste kennis te kunnen nemen van de gegevens;
 - o (g) het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel derden. (artikel 55, tweede lid, Wiv 2002)

Voorts is in de Wiv 2002 bij een aanvraag als bedoeld in artikel 51 Wiv 2002 vastgesteld dat:

- in het geval dat de aanvraag betrekking heeft op gegevens vervat in documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, er geen gegevens worden verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen;
- over persoonlijke beleidsopvattingen met het oog op een goede en democratische bestuursvoering gegevens kunnen worden verstrekt in niet tot de personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kunnen de gegevens in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt;
- met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie het verstrekken van gegevens over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen kan plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.

Nationale Veiligheid

Eén van de in artikel 55 Wiv 2002 genoemde weigeringsgronden is dat de verstrekking van de gevraagde gegevens de nationale veiligheid niet mag schaden (artikel 55, eerste lid, onder b, Wiv 2002). De MIVD moet zijn bronnen, zijn werkwijze (modus operandi) en zijn actuele kennisniveau geheim kunnen houden. Het betreft hier kritische ondergrenzen. Worden deze overschreden dan gaat dit ten koste van het goed functioneren van de MIVD en daarmee ten koste van de nationale veiligheid, ter bescherming waarvan de MIVD in het leven is geroepen. In dat geval moet ingevolge artikel 55, eerste lid, onder b, Wiv 2002 het verstrekken van informatie worden geweigerd, omdat dit de veiligheid van de staat zou kunnen schaden. Het betreft hier een absolute weigeringsgrond.

Het belang van geheimhouding van bronnen, in het bijzonder menselijke bronnen, en werkwijze van de MIVD spreekt voor zich. Op grond van artikel 15 Wiv 2002 dient het hoofd van de MIVD namelijk zorg te dragen voor geheimhouding van bronnen, waaruit gegevens afkomstig zijn. Voor een dienst als de MIVD is deze geheimhouding van fundamenteel belang nu de MIVD voor een groot deel van zijn informatie afhankelijk is van menselijke bronnen. Indien zou blijken dat niet zorgvuldig wordt omgegaan met (informatie van) bronnen, dan zou dit de effectieve taakuitvoering van de MIVD sterk bemoeilijken of frustreren. Tevens moeten menselijke bronnen geheim gehouden worden met het oog op met name hun veiligheid.

De werkwijze van de MIVD moet geheim gehouden worden om te vermijden dat personen en organisaties die de aandacht van de dienst behoeven, door kennis van die werkwijze zich aan die aandacht weten te onttrekken.

Bij het actueel kennisniveau gaat het om bij de MIVD aanwezige kennis over actuele bedreigingen van de veiligheid van de staat. Wetenschap hieromtrent kan worden gebruikt om dreigende aantastingen van de staatsveiligheid verborgen te houden. Voor de vraag of een gegeven nog actueel is, is het niet van belang of er sprake is van maatschappelijke actualiteit. Een bepaald fenomeen of een bepaalde groepering kan als zodanig weliswaar niet meer in de publieke belangstelling staan, maar nog wel degelijk een bedreiging vormen voor de democratische rechtsorde dan wel de veiligheid of andere gewichtige belangen van de staat.

Daarnaast staat artikel 55, eerste lid, onder b, Wiv 2002 niet toe om stukken vrij te geven waarop de rubricering is vermeld. De wijze van rubricering geeft mogelijk inzicht in de werkwijze van de dienst (welke soort gegevens wordt op welke wijze gerubriceerd). Indien werkwijzen van de dienst inzichtelijk worden, gaat dit ten koste van het goed functioneren van de dienst en daarmee ten koste van de nationale veiligheid.

Overige weigeringsgronden

Ten aanzien van de relatieve weigeringsgronden genoemd in artikel 55, tweede lid, Wiv 2002, wordt opgemerkt dat deze gronden een reden kunnen zijn niet tot verstrekking van informatie over te gaan. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn indien het betreffende gegeven verwijst naar (identificeerbare) personen.

Beslissing

Gelet op het voorgaande heb ik uw aanvraag opgevat als een verzoek om kennisneming van bij de MIVD eventueel aanwezige niet-actuele gegevens betreffende de Doopsgezinde Vredesgroep (of vergelijkbare namen) in de jaren 40, 50 60, 70, 80 en 90 van de vorige eeuw. Naar aanleiding van uw verzoek heeft grondig archiefonderzoek plaatsgevonden naar dergelijke gegevens. Bij het onderzoek zijn documenten aangetroffen over de Doopsgezinde Vredesgroep.

De documenten mag ik evenwel gedeeltelijk niet ter inzage geven, omdat daardoor actuele werkwijzen en bronnen van de dienst openbaar zouden kunnen worden. Hierdoor kan het goed functioneren van de MIVD en daardoor de nationale veiligheid, ten behoeve waarvan deze dienst werkzaam is, worden geschaad.

Het openbaar maken van persoonsgegevens van derden in het kader van verzoeken om kennisneming is in beginsel niet toegestaan. De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken personen dient in dit geval zwaarder te wegen dan uw belang bij kennisname van deze gegevens. In de documenten zijn daarom de namen van personen, niet zijnde (zeer) bekend veronderstelde personen van wie de namen (op een andere wijze) eenvoudig zouden kunnen worden achterhaald, verwijderd.

Teneinde te voorkomen dat de gegevens in het geheel niet kunnen worden vrijgegeven, worden de gegevens aan u verstrekt in de vorm van bewerkte fotokopieën. Ook eventuele rubriceringen zijn verwijderd.

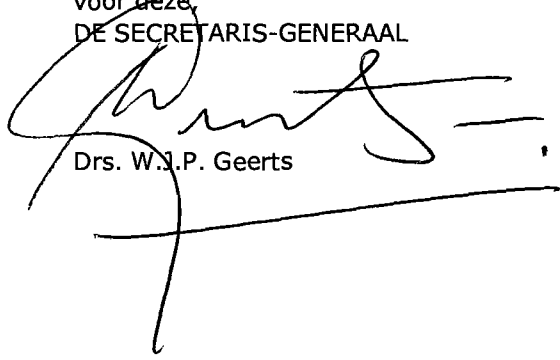
De voornoemde documenten treft u bijgaand aan.

Met betrekking tot de aangelegenheden die voor de MIVD nog wel actueel zijn, doe ik uitdrukkelijk geen mededeling, ook niet ten aanzien van de vraag of dergelijke gegevens wel of niet aanwezig zijn. Op de website van de MIVD (www.defensie.nl/mivd) vindt u het meest recente jaarverslag van de MIVD waarin u kunt lezen met welke actuele zaken de MIVD zich zoal bezighoudt.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN DEFENSIE,
voor deze
DE SECRETARIS-GENERAAL

Drs. W.J.P. Geerts

Belanghebbenden kunnen tegen dit besluit binnen zes weken na dagtekening bezwaar maken. Het bezwaarschrift dient in ieder geval te bevatten de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (of een kopie daarvan) en de gronden van het bezwaar. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan de Minister van Defensie t.a.v. de Commissie Advisering Bezwaarschriften Defensie, DienstenCentrum Juridische Dienstverlening, Postbus 90004, 3509 AA te Utrecht.

90607

17 NOV 1977

B1

Adresen voor dienstweigering welke
door de districts Psychiater 1st
Geneskende dienst te Vught aan
potentiele dienstweigeraars wordt
verstuurd.

B3 91
Aankomst van B3
naak (de van Toorn) (de van Toorn)
Als B3 nu wil vertrekken met
B1-L geen probleem meer
aanhouding van B3. B3
kan worden gezet in de
gevangenis voor het paragraaf 174
van de Wet op de Vrijheid van
Wet van belang heeft en e 174
in Noord Brabant. In 1977
in het land van B3. B3 kan
vertrekken en e 174 van D. C.

B3

(Schiedamsche)

1230601

11864-A

van

ORU/IN

DORSH

CA 18 ver 11 nov 77

Fig NB ver 11 nov 77

ver 11 nov 77

Personen

by

D2

Det 451

ver 12-11-1977

ver 12-11-1977

Actie Ofas/SieVel ver 12-11-1977

INFO

WLB

arch

foto

by

aan

aan de bevoegd

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

aan de bevoegd

aan de bevoegd van de bevoegd

1. Adressen voor dienstweigering welke door de Districts Psychiater van de Geneeskundige Dienst te Vught aan potentiële dienstweigeraars wordt verstrekt.
2. Bij het hoord van de tekenkamer/reproductiekamer van het GOC vervoegde zich op vrijdag 4 nov 77 een dpl.sld. die voor het hoofd van de Psychiatrische Dienst van het Gnk. Det te Vught een aantal copieën moest laten maken van een lijst met adressen voor dienstweigeringsadviezen. Na ingewonnen adviezen bleek dat regelmatig bij de D.P. dienstplichtigen komen welke voornemens zijn om dienst te weigeren. Daarom heeft men een aantal adressen verzameld welke men ter hand wil stellen van de dienstweigeraar. Deze lijst is bedoeld als service aan de dienstweigeraar en voorkomt, volgens de D.P., een aantal vragen.
3. De werzids zijn de adressen welke op het formulier genoemd worden onbekend.
4. Verzoeks achtergrondgegevens over de genoemde adressen.

FigC-NB:

C-451 CIDet:

Sie Vel:

vervolgbladen geen

blazen geen fotocopie

11864-A

DEPARTMENT OF

AGRICULTURE

STATE OF NEW YORK

OFFICE OF

AGRICULTURAL EXPERIMENT STATION

STATE COLLEGE OF AGRICULTURE

ARMOED STREET, ALBANY, N. Y.

REPORT OF THE

COMMISSIONERS OF AGRICULTURE

*State of New York
The undersigned hereby certify
that the following is a true and correct
copy of the original as filed in the
office of the Secretary of the State
on the 22nd day of August 1900*

NAME
 OLD ID
 ADDRESS
 CITY 449
 STATE
 ZIP
 COUNTRY
 PHONE
 FAX
 E-MAIL
 COMMENTS
 ORDER NO. 15 NOV 1979
 NO. 3782
 ORDERED
 15-11-1979
 In the
 15-11-1979
 15-11-1979

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

RESEARCH

- ## 1. Oprichting "VREDESBUREAU" in Drachten

2.

U

100

3.

100

4.

100

0

made

250

93-1547
93-102
11-2-85
11-2-85

[illegible]

3. Dringende: WOC
Politiek: [REDACTED] bekend, betr is lid PSP
4. d.d. 250979 is in Draughton, op het adres van de Doorngezinde Kerk, Zuiderpromenade, een "Vredesbureau" geopend.
Het bureau is iedere dinsdagavond tussen 19.00 - en 20.00 uur geopend.
Het is de bedoeling dat het bureau in Draughton een plaatselijke en regionale functie krijgt.
De voorlichting wordt gegeven door genoemd drietal, luten oud-dienstvolgers etc. (eigen verklaring).

Ветрокопел

DOORZIELEN VAN HET VERBODEN

Verfahren (a)	46h
b) (a) (b)	690h

Oprichting Vredesbureau

Verslag nr. 1

in [REDACTED] RAPPORT

aan

aan

aan

/voorlichting

Betrokkenen beschouwen als hun voornaamste taak het geven van informatie op het gebied van de dienstplicht en dienstweigering en de begeleiding van de individuele dienstweigeraars. Mogelijk dat in de toekomst/aan groepen, over dienstweigering en zaken van Oorlog en Vrede hieraan nog kunnen worden toegevoegd.

Het district is van mening dat Dienstweigering niet een abnormale handeling is, getuige het aantal beroepen op de Wet Gewetensbezwaren Militaire Dienst.

Ook zij die al in militaire dienst zijn, of zijn geweest, kunnen een beroep doen op de Wet Gewetensbezwaren. Indien gewenst kunnen zij rekenen op steun van de leden van genoemd Vredesbureau.

4. Deze nieuwe vorm van dienstverlening in Drachten wordt gedragen door "Kerk en Vrede" de "Doopsgezinde Vredesgroep" en "Algemeen Nederlandse Vredesactie".

5. Het Vredesbureau is tijdens de vastgestelde openingsuren, slechts door een enkeling bezocht.

C- plg Noord 449 01det [REDACTED]

C- 449 01det [REDACTED]

Getuigen van het verslag

aan

aan

aan

10-11-74

aktiveren breiteren Dichten

11. 10/9/a
10. 10/9/a
11. 10/9/a

51-2 11/10/8

KAART GEMACHT
2

709/a

fichecode(s):

RNR
OBJNR
DOSSNR

volgnr

cid(0) S10 verz 070383

PLG N onlv

verz

DET 449

Bronnen:

Eval:

krantenartikel(bijgevoegd)

EW

ACTIE

INLB onlv

degb

arch

fiche

krt

doss bijgevoegd

B1

hd

1-1

1-2

1-3

B4

hd

4-1

ST-1

ST-2

PLV

HFD

B2

hd

2-1

2-2

2-3

B3

hm

plv

rapp

krt

doc

arch dd

EXAMEN/RAAPPORT 1)

INFORMATIE/INFORMATIE

Referentie: M/R G- 449 Cidet nr. 3787/C d.d. 270183

1.

Aktiviteiten Vredesbureau Drachten

2.

3.

POL/CRIM NTOG

4.

Genoemd in lid van het Vredesbureau Drachten, waarbij

de functie van seconderis vervult.

Allemaal hebben in 11 verleden een beroep op de wet geweerd bezwaren gedaan. is erkend en is vrijgesteld van het vervullen van de dienstplicht.

Op 19 maart 1983 start het Vredesbureau Drachten, op het adres Boerestraat 24 (Woodbrookershuis) te Kortehemmen, een bureau dienstverleners, zowel voor de dienstplichtige die op moet komen voor eerste oefening, alsmede ook voor die personen die voor herhaling op moeten komen.

5. G- Plg Noord 449 Cidet

G- 449 Cidet

1) doorhalen wat niet van toepassing is

vervolgblad(en)

geen

bijlage(n)

geen

cl:

Op herhaling kan ook geweigerd worden

Dienstweigeraars fors teruggenomen

DRACHTEN - "Zelfs degenen die op herhaling moeten, kunnen nog beroep doen op de wet gewetensbezwaren. Volgens ons zijn velen hier nog niet van op de hoogte". Aan het woord is Leo Dijkman van het Vredesburo Drachten. Op 10 maart start het Vredesburo in het Woodbrookershuis te Korteheemmen met een cursus dienstweigeren. Naast de normale dienstweigeraars wil men zich in de cursus bovendien toespelen op de groep die op herhaling moet, maar gebruik wil maken van de in 1923 in wet getreden wet gewetensbezwaren tegen militaire dienst. Bijtijds had een gesprek met Leo Dijkman en Jan Roest van het organiserende Vredesburo Drachten.

Het Vredesburo is in 1979 vanuit een vredebeweging opgericht en draait momenteel op basis van de activiteiten van een tiental vrijwilligers. Een vast onderkomen heeft het Vredesburo nog niet, maar voor bepaalde activiteiten kan men gebruik maken van de Doopsgezinde kerk in de Zuidpromenade te Drachten. En de komende cursus dienstweigeren zal gehouden worden in het Woodbrookershuis te Korteheemmen.

Het Vredesburo stelt zich een drietal taakstellingen ten doel. Ten eerste informatie en begeleiding geven bij het dienstweigeren. Wat op een tweetal manieren gebeurt. Namelijk in de vorm van een wekelijks spreekuur in de Doopsgezinde kerk (elke dinsdag 19.00 tot 20.00 uur) en door middel van groepsoverlichting op scholen, vormingcentra, verenigingen en dergelijke.

Als tweede taak ziet men het verstrekken van informatie over oorlog en vrede in het algemeen, wat door middel van een cursus wordt gedaan. Onderwerpen als geweld, geweldloosheid en wapeningspolitiek worden hier-

en vredesopvoeding bevorderen.

Veranderd

"De mogelijkheid om dienst te weigeren is al aanwezig vanaf 1923", vertelt Jan Roest. "Toen is de wet gewetensbezwaren tegen militaire dienst in werking getreden. De wet is in de loop der jaren wel enkele malen veranderd, maar dat waren geen fundamentele veranderingen". Het dienstweigeren heeft in de loop der jaren een duidelijke sprong genomen. En dan denk ik met name aan de jaren zeventig. Ik schat dat er nu per jaar zo'n drie tot vierduizend gevallen van dienstweigeraars zijn.

Welke oorzaken zijn er aan te wijzen voor deze stijgende lijn? Jan Roest motiveert de groei. "Ten eerste denk ik dat er sprake is van een mentaliteitsverandering van de mensen. Daarnaast zijn er diverse groepen in de maatschappij die zich bewust bezighouden met dienstweigeraars. Er wordt advies en informatie verstrekt en de betrokken personen worden zoveel mogelijk begeleid in hun poging om dienst te weigeren. De hele maat-

schappij wordt de dienstweigeraars als eenlingen beschouwd."

Bij deze laatste veronderstelling vindt Jan Roest steun van Leo Dijkman: "In de tijd dat ik dienst weigerde, werd er in mijn dorp nogal vreemd tegen me aangekeken. Ik heb me daar echter weinig van aangeenken. Ik leerde iemand kennen die ook een beroep deed op de wet gewetensbezwaren en gezamenlijk hebben we onze poging doorgezet."

Volgens Jan Roest is de sfeer rond het dienstweigeren niet meer zo moeilijk als vroeger. "De taboe is er een beetje verbroken. In de commissie die het verzoek behandelt zitten tegenwoordig ook pacifisten. Ik weet niet of het er makkelijker van wordt om dienst te weigeren, maar het maakt wel een verschil als je alleen maar jufzverters in de commissie zou hebben. Je wordt nu mede beoordeeld door mensen die zich jouw situatie beter in kunnen denken."

Herhaling

De cursus dienstweigeren die op 10 maart in het Woodbrookershuis van start gaat, zal zich voor een groot deel gaan richten op degenen die op herhaling moeten en van plan zijn een beroep te doen op de wet gewetensbezwaren. "Er zijn nog zat mensen die niet weten dat het ook mogelijk is om

van ik heb gezegd, zal ook wel moeten zeggen, maar dat is nu waar. Wij willen eigenlijk alle mensen die op herhaling moeten, en die wetensbezwaren hiertegen hebben, oproepen om zich bij ons aan te melden. Zelfs de personen die niet meer een beroep op de wet kunnen doen, zouden we graag van zien dat ze meedoen aan de cursus. Op basis van hun motieven en ervaringen, kunnen wij weer een stuk ervaring op doen wat we later weer kunnen gebruiken", aldus Leo Dijkman.

Niet iedereen kan geholpen worden bij zijn poging om een beroep te doen op de wet gewetensbezwaren. Jan Roest vertelt: "Er moet echt wel een gegronde reden zijn, een gewetenswonder. Als je wilt weigeren omdat je anders je baan kwijt kan raken, dan helpen wij niet. Of als je zegt dat mijn vader heeft geweigerd en mijn grootvader ook en nu is het een familiekwade en ik moet ook weigeren, dan trekken wij onze handen ervan af."

Wat wordt gerekend als een gewetenswonder en is het niet moeilijk om te bepalen of het inderdaad gewetensbezwaren zijn of schijn. Vroegen wij Leo Dijkman: "Het is altijd moeilijk om te bepalen of het een gewetenswonder is of niet, maar zijn wij ook wel van overtuigd. Iemand moet voor zichzelf de consequenties van militaire dienst en militaire zijn beseffen. En

van zinnen in hun past in de systeem of niet. Een veel gehoord motief om dienst te weigeren is bijvoorbeeld ik heb een mede-zah massamoorden wil niet vooropgeleid worden ook. Het afwijzen van geweld is belangrijk en men alleen benafviken, maar ook het idee dat er wat tegen gedaan moet en kan worden. De motieven om dienst te weigeren zijn per persoon verschillend."

"Ik bijvoorbeeld vind dat elke gulden die aan de wet wordt weggelaten, een goed geld is. Die gulden zou beter aan een kind of hulp of iets anders besteed kunnen worden. Ik ben paar tegen op een maat, bijvoorbeeld, waarin een leerling functioneert. Het moet mogelijk zijn om te leven zonder een leger", valt Jan Roest aan.

Cursus

Wat wordt er behandeld in de cursus dienstweigeren? "Wel onder meer de bevestiging, de onderwerpen geweld en geweldloosheid en de houdingen opzichte hiervan", vertelt Leo Dijkman. "Daarnaast schenken we aandacht aan de herhalers. Hierbij hangt het af van de motieven die men naar voren brengt, waarop de weigering gebaseerd is. Een bepaalde ervaring in de dienst kan bijvoorbeeld een reden zijn om te weigeren. We vinden het erg belangrijk dat de mensen die op herhaling moeten en die ervoor denken om te weigeren, aan de cursus meedoen of zich in ieder geval voorbidding met ons stellen. Van hun ervaringen en motieven kunnen wij namelijk later weer gebruik maken."

De cursus begeleidt de weigeraars zoveel mogelijk volgens Jan Roest: "We geven advies en informatie en vertellen hem hoe hij zijn weigering het best kan motiveren. We begeleiden zowel in groepsverband als persoonlijk. Een ieder die inlichtingen wilt kan dinsdagavond naar de Doopsgezinde kerk in de Zuidpromenade te Drachten komen. Voor opgaaf voor de cursus kan men terecht bij het Woodbrookershuis, Boerestraat 24 te Korteheemmen. Telefoonnummer te bereiken onder nummer 051261313. Ik wil nogmaals een oproep doen aan mensen die voor herhaling staan, om zich voor de cursus op te geven. Het kan zowel voor hen als ons belangrijk

aktuelle Verhältnisse Quellen

CLASIFICACION IV
SIN VSI

HP 709/ [redacted]
11 Jan 68

zu ank

91.413

ref. m. l. j. ang.

31.2. 1/24/68

IN K. [redacted] RICHT
[redacted]

709/C-1

Scheidecode(s):

RNR
OBJNR
DOSSNR

volgnr:

CID(O): S10 verz: 240183

PLG: N onlv:

verz:

DET: 449

onlv:

verz:

info:

Bronnen:

Eval: R2

krantenartikel (bijgevoegd)

RW

ACTIE

verz:

info:

Sie Vh. B1-2

NLS onlv dsqb
arch fiche krt doss bijgevoegd

B1	hfd	1-1	1-2	1-3	B4	hfd	4-1	ST-1	ST-2	PLV	HFD
B2	hfd	2-1	2-2	2-3	B3	hfd	ply	rapp	krt	doc	arch dd

OBSCURITEIT/RAPPORT 1)
OBSCURITEIT/RAPPORT 1)

1. Activiteiten Vredesbureau Drachten

ND

2. X

3. Pol: knv GemPol Drachten

bekend; lid Vereniging Dienstweigeraars
begeleider individuele dienstweigeraars
PSP-er

-- beide personen hebben in het verleden dienst geweigerd.

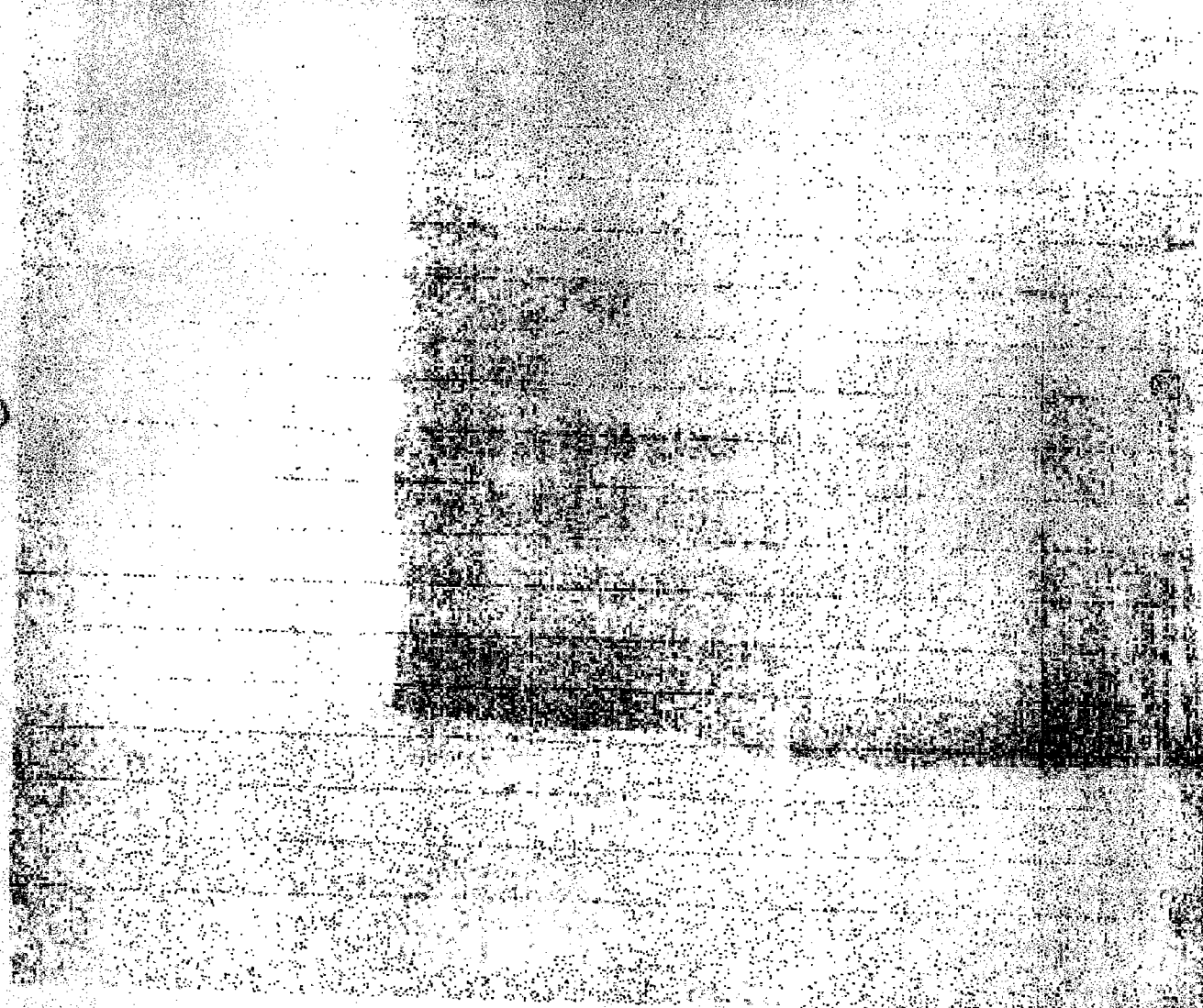
4. In de Mennozaal van de Doopsgezinde Kerk, Zuidernbuurt 28 te Drachten, wordt iedere dinsdagavond - vanaf 20.00 uur - door bovenvermelde personen, alsmede door meerdere maar nog niet bekende personen, voorlichting gegeven over dienstweigeren. Tevens worden aspirant dienstweigeraars door betrokkenen begeleid bij het dienstweigeren. Het Vredesbureau heeft tevens een cursus opgezet v.b.v. dienstweigeraars. Genoemd vredesbureau is d.d. 250979 opgericht uit verschillende organisaties, te weten: radicaal pacifistische beweging Kerk en Vrede, Doopsgezinde Vredesgroep en de Algemene Nederlandse Vredesactie. Vermeld zij nog dat men tevens een plan is een cursus te starten voor mensen die weigeren om voor herhalingsoefeningen op te komen.

5. G- Plg Noord 449 Gidet

*) doorhalen

varv
blijv

geen
geen

jeugdorganisaties en omtrentingen van kerken. Een groot brasklarend gebied volgens Roest. Bij keuringen in Groningen worden aan nieuwe dienstplichtigen folders over het dienstweigeren uitgedeeld.

Cursussen

Het Vredesburo heeft ook een (a) cursussen opgezet. Een daarvan is hoek kan het anders voor dienstweigerers. Op de cursusaftonden wordt een centraal thema behandeld, zoals oorlog en vrede. Ook bestaat de gelegenheid andere dienstweigerers te ontmoeten en ervaringen uit te wisselen. De cursus moet nog van start gaan. Ook is men van plan om een cursus voor mensen die volgeren op herhalingsreünies te gaan organiseren. Jan Roest vertoelt dat het een heel belangrijke aanwinst is.

lassing. Hoewel het slechts om kleine bedragen gaat, gaat het de mensen toch meer om het principe. Door individuele voorlichting kan men mensen voorlichten en steun verlenen.

Binnen de groep van vrijwilligers is een discussie gaande over het punt van de burgerlijke ongehoorzaamheid. Moeten mensen aangespoord worden? Is een van de centrale vragen. Roest verwacht van wel en denkt ook dat het punt binnenkort aan de orde komt. Een moeilijk punt is het vinden van waar de grenzen van democratie liggen en in hoeverre burgerlijke ongehoorzaamheid nog democratisch is.

Veel plannen, waaruit duidelijk wordt dat het Vredesburo aan uitbreiden en verbreding van de activiteiten denkt.

DE FOTO

Jan Roest en rechts van hem, twee andere leden van het Vredesburo, in een moment van rust na een vergadering.

was voor persoonlijke vroomheid, wedergeboorte en apostolische zuiverheden. Hij was een tegenstander van de eed, de kinderdoop en de krigsdienst. Simons was afkomstig uit Wumarsum.